

Vine al cau/esplai

La nostra xarxa social

Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Social i Ciutadania
Secretaria de Joventut

BIBLIOTECA DE CATALUNYA - DADES CIP

La nostra xarxa social : vine al cau/esplai
Bibliografia

1. Catalunya. Secretaria de Joventut

1. Esplais - Catalunya 2. Colònies de vacances - Catalunya

3. Educació i lleure - Catalunya

061.213:379.8(467.1)

Sumari

1. De què va aquest llibre?..... 6

2. Monitors, monitores i caps 8

3. Campaments, sortides i diversió... 30

4. Famílies..... 52

5. Epíleg 58

La nostra xarxa social
Vine al cau/esplai

© Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Social i Ciutadania
Secretaria de Joventut

Edició: Sapiens Publicacions, SCCL
Disseny: Cristina Serrano
Fotografies: Sandra González i Noemí Elias

1a edició: setembre 2010
Impressió:
DL: B-xxx

www.gencat.cat/joventut/educaciolleure

Pròleg

L'article que en Carles Capdevila va publicar a l'*Avui* el maig del 2007, en què elogiava la tasca desinteressada de les associacions de lleure educatiu, va desfermar una autèntica tempesta dins d'aquest món. Van ser molts els caps d'agrupament i monitors d'esplai que van posar-se en contacte amb el periodista per agrair-li la seva mostra de reconeixement públic. En un context mediàtic en què els col·lectius juvenils solen ser notícia només en clau negativa i en què sembla que la joventut encarni tots els mals de la societat, semblava gairebé una utopia que algú hagués escrit un article lloant la tasca voluntària de les entitats educatives.

El llibre que tens a les mans és un nou pas en aquest reconeixement cap a les associacions de lleure educatiu. Convé no perdre de vista que el lleure educatiu ja fa més d'un segle que existeix a Catalunya i que ha tingut una contribució molt important en la cohesió social i la vertebració nacional del nostre país. Sense societat civil, Catalunya no seria el que és. I sense el paper i l'aportació dels moviments juvenils, sense el compromís col·lectiu i voluntari d'una part important de la nostra gent jove, tampoc. És de justícia, doncs, que fem un reconeixement públic a les entitats de lleure educatiu i a la tasca dels seus caps i monitors. Aquest llibre, que contribueix a donar-los visibilitat social, és un molt bon pas en aquesta direcció. Necessitem moltes més iniciatives d'aquest tipus, de la mateixa manera que cal que les institucions mantinguem i reforcem el nostre suport al món del lleure educatiu per garantir la continuïtat d'un model que tant ens ha aportat i que tant ens ha de continuar aportant. I si a algú li'n queda algun dubte, que llegeixi el llibre. I llavors en parlem.

Carme Capdevila i Palau

Consellera d'Acció Social i Ciutadania

Presentació

Moltes vegades, parlant amb monitors d'esplai o amb caps d'agrupament, m'han transmès una certa sensació de greuge. Una sensació de falta de consideració i d'escàs suport envers la tasca que duen a terme. Sovint, monitors i caps tenen la percepció que no reben prou reconeixement i que la seva feina no gaudeix de visibilitat social. «Ens consideren guarderies»; «Es pensen que el cau és un aparcament per a nens»; «Només es recorden de nosaltres quan arriba l'estiu i no saben què fer amb la canalla»... Aquestes frases, o d'altres de similars, les he sentides una pila de cops i denoten que, massa sovint, només es recorre al món del lleure educatiu quan hi ha necessitat de conciliar la vida familiar i la vida laboral. I aquest pot ser un efecte col·lateral molt positiu i benvingut, però no és ni la causa fundacional de l'esplai (o del cau), ni el principal objectiu que ha d'acomplir.

Per això no ens hem de cansar d'insistir i de recordar que rere cada entitat hi ha un projecte educatiu, que és la seva raó fonamental d'existir. Un projecte que té continuïtat tot l'any i, també, d'un curs al curs següent. I que és el resultat de moltes hores de dedicació voluntària per part d'una colla de joves incansables i entusiastes, amb ganes de canviar el món i de transmetre els seus valors i el seu esperit inconformista a les generacions més joves. I tot això sense perdre de vista que el cau i l'esplai són molt més que espais educatius: són també espais d'oci i de relació, on s'aprèn a compartir, a conviure i a cooperar. En definitiva: són un espai de creixement i de formació de persones.

Eugeni Villalbí i Godes
Secretari de Joventut

1. De què va aquest llibre?

Redactar

[Rebutis](#)
[Enviats](#)
[Esborranyos](#)
[Correu brossa](#)
[Paperera](#)[Contactes](#)
[Tasques](#)
[Més ▾](#)

● Carles

convida un amic

Carles Capdevila: Benvinguts, lectors!

Enviar Guardar Descartar

Per a Monitors, caps, canalla

Còpia Cc Pares i mares

Assumpte Elogi d'un entusiasme imparable

Portar els meus fills a un esplai és una de les millors inversions educadores que estic fent. És un lloc ideal per fer amics i tenir com a referents uns joves voluntaris apassionats, divertits i carregats d'uns valors que no han d'explicar, perquè els mostren minut a minut. Per això, el maig del 2007, vaig publicar un article al diari *Avui* en què elogiava l'entusiasme, l'alegria i la generositat immensa d'aquests monitors que mantenen viva una xarxa social tan vital.

El ressò de l'article i els centenars de correus rebuts celebrant que la seva feina silenciosa tingués un ressò mediàtic positiu em van confirmar que són una gent molt agraïda, però també que és un col·lectiu que no rep el reconeixement que es mereix. No el busquen, aquest reconeixement merescut, perquè estan massa enfeïnats preparant activitats, caus, gimcanes, sortides, excursions i campaments. I no el necessiten per ser feliços, perquè la gent que s'arremanga per fer les coses que s'estima és d'una altra pasta, no té temps ni ganes de deprimir-se. Però som tots els que ens beneficiem d'aquesta xarxa, els pares i mares, la societat en general, els que els hem de dir en veu alta: gràcies per ser com sou, tan autèntics, tan ben parits. Gràcies per estar tan vius.

D'això va aquest petit llibre. Recull experiències i testimonis reals que m'han arribat arran de l'article i de diverses trobades amb associacions. I reivindica que, en plena moda de les xarxes socials virtuals, la que conformen els casals de joves, els esplais i els agrupaments és una xarxa social de veritat. Plena de vida.

Els joves que tenen més fotos a compartir al Facebook, més vídeos propis a penjar al Youtube, més històries a comentar a través del Twitter, més amics a agregar, són els que viuen el dia a dia d'una xarxa de lleure que és aquí des de fa dècades, i té trempera i energia per sobreviure a totes les revolucions. Perquè té una bateria que es recarrega de forma automàtica cada vegada que un nen es fa gran i decideix que serà cap o monitor. D'això parlarem. D'això parlareu, tots plegats. Ens retrobem al final del llibre.

Bon viatge.

2. Monitors, monitores i caps

L'equip de caps i de monitors és l'eix central que fa possible el dia a dia de cada esplai i agrupament, i també la continuïtat del seu projecte d'educació en el lleure.

Passen gran part de la setmana atents a les necessitats de l'agrupament o l'esplai i garanteixen que dissabte tot estigui a punt. I ho combinen amb els estudis i amb múltiples activitats, perquè els joves més actius són els que s'apunten a la colla de diables, de gegants, de castellers...

Aquesta formació humana els serà molt útil també el dia que hagin de treballar: això és tot un màster en organització!

El seu compromís és de present, però s'emmarca en una realitat de passat i de futur: molts dels que ara són caps i monitors abans van ser nens i nenes de cau i d'esplai. I quan sigui el moment passaran el relleu!

2.1 Per què ho fem?

2.2 De nen a monitor

2.3 Educar en el lleure

2.4 Voler canviar el món

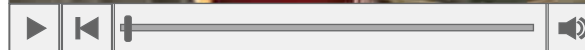
2.5 Voluntariat i casals...

2.1 Per què ho fem?

Què fa que caps i monitors dediquin gran part del seu temps lliure al cau i a l'esplai? Ells també podrien anar a comprar, sortir de festa amb els amics o anar al cinema dissabte a la tarda. Però opten per dedicar els caps de setmana a una tasca voluntària que els comporta moltes hores de feina no remunerada amb diners. Una tasca de molta responsabilitat. Per què ho fan?

LA MOTIVACIÓ DELS CAPS I MONITORS

Marina | 15 de juliol de 2010

Passes moltes hores en un local que acabes fent la teva segona residència, amb nens que veus créixer i amb un equip de monitors que t'anima a seguir endavant.

Arcadi | 12 de setembre de 2009

A mi l'esplai m'ha canviat la vida, la manera d'entendre el món, i hi he trobat més amor i felicitat del que mai no hauria imaginat. N'estic tan agraït que m'he convertit en un militant de la seva causa de per vida.

Uns diuen que veure el somriure d'una nena després d'haver passat hores preparant una activitat no té preu.

D'altres simplement troben que EL CAU ÉS... LA VIDA!

Una opció de viure, una manera de sentir-se individu.

Redactar

[Rebuts](#)
[Enviats](#)
[Esborranyes](#)
[Correu brossa](#)
[Paperera](#)[Contactes](#)
[Tasques](#)
[Més ▾](#)

● Ferran

convida un amic

Ferran Endavant, monitors i monitores!!!

[Enviar] [Guardar] [Descartar]

Per a juliavidalroure@capalcau.cat

Còpia Cc gamigo@gmail.com, carcucurella@carlescuc.cat,
joanvilabojatorque@hotmail.com

Assumpte Qui som els monitors, monitores i caps? Per què dediquem el nostre temps a aquesta activitat?

☆ ● Ferran per a Júlia
Els monitors d'esplai, de cau, etc., som un raça que mai no desapareixerà. Som els joves que tirarem endavant el país. Potser som una «raça friki», però no som la «raça hipòcrita» que predomina en la nostra societat.

☆ ● Júlia per a Ferran
Tot són impediments: legals, de temps, d'amistats, falta de voluntaris, estudis/feina, etc. I, tot i així, som una colla de masoques disposats a lluitar per uns ideals perfectament vàlids en la societat d'avui.

☆ ● Gerard per a Ferran
Als nens no els inculquem idees, els ensenyem que allà fora, al món real on es trobaran d'aquí a uns anys, hi ha altres opcions, i que, tot i que els diners són importants, no ho són tot. Els ensenyem a valorar les persones i a ser tolerants.

☆ ● Carles per a Ferran
Els monitors i monitores són persones joves que no tenen el reconeixement que es mereixen i sí, en canvi, dificultats diverses, fins i tot a casa seva, amb els seus pares, etc., pel fet de dedicar «massa» temps a aquestes coses...

☆ ● Joan per a Ferran
A banda de no ser retribuïda amb calés, la nostra feina és poc valorada per la societat i per l'entorn directe, pels pares d'algun nen o pels familiars dels mateixos monitors. Som gent acostumada a anar tirant il·lusionada.

[← Respondre](#) [→ Reenviar](#)

Redactar

[Rebuts](#)
[Enviats](#)
[Esborranyes](#)
[Correu brossa](#)
[Paperera](#)[Contactes](#)
[Tasques](#)
[Més ▾](#)

● Paula

convida un amic

Austeritat, alegria, il·lusió

<< Tornar a rebuts [Arxivar] [Correu brossa] [Eliminar] [Moure a] [Etiquetes] [Més accions] [Posterior] >>

Volem seguir sent monitors!

[Rebuts | x]

☆ ● Paula per a Rubèn, Àlex, Juanjo...
[mostrar details](#) 13.34 (fa 6 hores)

[← Respondre ▾](#)

Fa uns anys em preguntava per què els meus caps dedicaven tantes hores a fer una feina no remunerada (amb diners). Què els empenyia a fer-ho amb tanta alegria? Per sort ja fa tres anys que he respost la pregunta!

[← Respondre](#) [→ Reenviar](#)

☆ ● Rubèn per a Paula
Segur que els nens que vénen al cau agrairan als seus pares que els hi hagin apuntat, perquè això canvia la vida cap a millor.

☆ ● Àlex per a Paula
Volem promoure una educació austera i alegre, per viure una vida amb il·lusió.

☆ ● Juanjo per a Paula
L'esplai és un aprenentatge útil per al món empresarial, de màrqueting i de dinamització social.

☆ ● Núria per a Paula
L'educació en el lleure complementa la familiar i l'escolar. És un valor afegit de treball en equip, de pensar en els altres i adaptar-s'hi, de creativitat i d'enginy.

☆ ● Noèlia per a Paula
No et queixis tant de la foscor i encén el llum!!! Proverbi àrab.

☆ ● Hugo per a Paula
De dificultats, n'hem tingut de tot tipus al casal, però la gràcia és superar-les!!!

[← Respondre](#) [→ Reenviar](#)

2.2 De nen a monitor

Arriba un dia en què, per edat, el grup «jove» va adquirint la responsabilitat de portar el cau o l'esplai. Amb el record i l'experiència de tot el que han après dels seus monitors i amb la il·lusió de ser ara ells els que marcaran el rumb. Seran un model per a la canalla i, sobretot, el motor de transmissió d'una manera de veure i d'actuar en el món. Renovar-se o morir.

18/08/2010 21.08

«Fa cinc anys que sóc cap i dos que sóc responsable de l'agrupament, i la motivació personal és molt complicada d'obtenir al llarg de l'any. Quan realment la trobes és en moments com els campaments i les excursions.» **ÀLEX**

19/08/2010 22.34

«Encara recordo les primeres colònies: durant una ruta ens va ploure i ens vam aixoplugar en una petita cova. I, mentre cantàvem, per fer passar l'estona, va sorgir, del no-res, l'arc de Sant Martí. Increïble!» **DANI**

23/08/2010 14.06

«Sóc cap d'agrupament escolta, tinc vint-i-tres anys i en porto set com a monitor (sense veure ni un duro). Vivim en una societat en la qual, d'una forma banal, es defineix el jove com a drogo, conformista i mal educat, fabulacions en què molt sovint ens engloben certes persones de la mateixa franja d'edat.» **JORDI**

En MARÇAL està escrivint ✍

«Aquest és el resum de la meua adolescència i més enllà. Del cau, n'he tret els millors amics, el meu marit, els meus records i, en el fons, la meua essència com a persona. I, com jo, tants d'altres.»

Enviar

Maria, de l'esplai Torxa

Mur

Informació

Fotos

La **Maria** s'ha unit al grup **Quina sensació, eh, fer el cim? Quins cims recordes més?**

478 fans

La **Laura** ha escrit

L'esplai era un pou de reptes personals individuals, dins d'una gran col·lectivitat. Cadascú, d'alguna manera, intentava conduir o canalitzar les seves facultats i les seves febleses de la millor manera possible. Notar que el teu rol canviava per a bé dins el grup i notar que un es podia superar individualment i col·lectivament era una satisfacció personal i, alhora, col·lectiva.

Enviat avui a les 12 h

EL **Jordi** ha escrit

Va ser l'enveja cap a amics que estan fent de monitors en d'altres esplais o caus el que em va empènyer a ser-ho.

Enviat el 16 de juliol

La **Laura** ha escrit

Espero haver pogut ensenyar als meus Llops i Daines una mica del que jo vaig aprendre.

Enviat el 23 d'agost

M'he despertat recordant el Peguera... Tinc el cap als núvols!

Amics

112 amics

Veure'ls tots

Laura

Isaac

Jordi

Meritxell

Núria

Bernat

Mur

Informació

Fotos

L'**Aïna** ha escrit

Sóc cap d'un cau i és una de les millors coses que he fet mai. Anar-hi com a nena i ara ser cap.

Enviat el 20 d'agost

La **Maria** ha escrit

Els dissabtes podria anar de festa amb els amics, estar amb la família, amb el meu nòvio... Però després de passar tota la vida com a nena al cau vols ser cap, perquè com tu t'ho has passat bé quan eres un nen ara vols que hi hagi nens que s'ho passin bé.

Enviat el 3 d'octubre

El **David** ha escrit

A l'esplai hi vaig entrar als tretze anys, com a nen; als setze ja feia d'ajudant de monitor i, poc després, de monitor. En conjunt, va ser un mar de sensacions i de creixement personal molt, molt enriquidor.

Enviat el 17 d'abril

La **Laura** ha escrit

Tinc 22 anys i sóc cap d'un cau des de fa quatre anys. De fet ho sóc perquè considero que és una manera d'agrair als meus caps tot l'esforç que van fer per ensenyar-me allò que no s'aprèn a l'escola.

Enviat el 24 de maig

Vídeo

2 vídeos

Veure'ls tots

Grimpada al Pedraforca amb la colla dels mitjans. Inoblidable!

Caminada pel camí de ronda i final de festa amb tirolines.

2.3 Educar en el lleure

Educar i lleure, dues paraules clau. En grup, en el joc, des de la convivència, cantant, tocant la guitarra, aprenent amb els amics i dels amics, dels caps i dels monitors. Al cau, a les excursions, als cims o als campaments. Allunyats de l'entorn habitual, de l'escola i de la família. Durant el temps lliure, els dissabtes i les vacances.

[Redactar](#)[Rebutx](#)
[Enviats](#)
[Esborranys](#)
[Correu brossa](#)
[Paperera](#)[Contactes](#)
[Tasques](#)
[Més](#) ▼

● Xavi

convida un amic

Aprent a viure i a conjuire

<< Tornar a rebutx

Arxivar | Correu brossa | Eliminar

Moure a | Etiquetes

Més accions

Posterior >>

Enfrontar-se als problemes, però no deixar de riure Rebutx | x★ ● Xavi per a per a Oleguer, Isaac, Ramon, Juanjo i Oriol
[mostrar detalls](#) 20.12 (fa 3 dies)[Repondre](#) ▼

L'esplai ha estat crucial en la meua educació: fer amics, compartir, fer muntanya, fer coses per als altres de forma altruista, conèixer el país... Tot de coses positives que després t'ajuden molt en altres camps de la vida.

[Respondre](#) [Reenviar](#)

★ ● Anna i Oleguer per a Xavi

Creiem en un món millor i la millor forma d'arribar-hi és educant la canalla en els valors necessaris per poder-lo canviar.

★ ● Isaac per a Xavi

Cal que creixin com a persones capaces de qüestionar-se el món.

★ ● Ramon per a Xavi

S'hi aprenen coses com, per exemple, que riure és importantíssim o que és important enfrontar-se als problemes imprevistos.

★ ● Juanjo per a Xavi

Gestionar un esplai, un programa d'activitats i la logística d'unes colònies per a un grupat de nens és una feina que molts professionals no sabrien fer.

★ ● Oriol per a Xavi

Al cau he après que ajudar els altres dóna molta satisfacció personal. M'ha fet millor persona.

★ ● Xavier per a Xavi

Des de baix veus lluny el Canigó, però pas a pas t'hi atances fins que ... fas el cim!

[Respondre](#) [Reenviar](#)

Les guitarres, els fulards, l'amor pel país, les activitats manuals..., són imatges clàssiques que segur que porten bons records a qui n'ha viscut l'experiència...

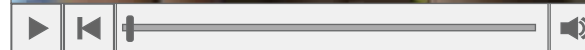

2.4 Voler canviar el món

El compromís amb el cau i l'esplai, amb l'entorn, el barri, el poble, la ciutat, el país, el món. La voluntat de deixar un món millor als que vénen al darrere o, com a mínim, d'intentar-ho. I saber ser crítics, tenir un criteri propi i no anar marcats per les modes o pel què diran. Ensenyar-los a viure amb criteris propis des de les seves diferències.

LA VÀLUA D'ANAR CONTRA CORRENT

Albert | 28 de setembre de 2010

En un congrés d'educació en el lleure, un dels ponents ens va dir: «Els monitors esteu obligats a creure que un altre món és possible». Si explico als pares això em diran que sóc un il·lús, però el meu discurs és el de la il·lusió, i no una altra cosa!

Anna | 30 d'octubre de 2010

SÍ, CREIEM EN UN MÓN MILLOR, per rar que sembli. I que consti que som gent amb criteri, crítics amb la societat, amb valors i poc abstencionistes (no com d'altres, hahaha!).

Hi ha una recepta per transmetre valors, però no és d'un medicament que prenguis tres cops al dia durant dues setmanes.

Els valors són altament contagiosos, s'encomanen a través del contacte físic amb gent que creu en les utopies.

22/09/2010 23.09

«Crec que tots hauríem de participar en la nostra infantesa d'alguns d'aquests moviments, en què les relacions amb altres nens fora de l'àmbit escolar ens enforteixen com a persones, tot aprenent a respectar-nos els uns als altres sense importar el color de la pell, la religió, ser gras o grassa, i molts altres aspectes.» **AINA**

23/09/2010 23.12

«La nostra filla estudia als matins, treballa tres tardes i fa mil reunions de nit per tirar el cau endavant. Quan li dic que descansi em respon: "Ja em quedaré a casa quan tingui la teva edat".» **FRANCESCA**

25/09/2010 22.35

«No vaig a la moda? Bé... les modes són passatgeres. Estem contents amb el que fem i ens sentim orgullosos d'anar contra corrent. No sé si quatre motivats podem canviar el món, però almenys ho intentarem!» **MAR**

04/10/2010 12.56

«Al cau vam aprendre a ser ecologistes en una època en què encara no hi havia consciència social! En tots aquests llocs hi ha molta gent que lluitem amb ganes i il·lusió per canviar les coses que no ens agraden.» **ONA**

15/09/2010 17.35

«En el món en què vivim això no està de moda... Però potser hauria d'estar-ho. Si miréssim més per ajudar els altres i no només a nosaltres mateixos... potser podríem construir una societat més coherent, sense tanta corrupció ni delinqüència. I això és el que intentem des dels caus i grups de lleure.»

GERARD

16/09/2010 18.09

«La voluntat dels casals de joves és educar en la participació en l'àmbit local i organitzar xerrades, concerts, mercats d'intercanvi, tornejos d'esport popular, festes majors, recitals de poesia, etc., als barris i municipis.» **FÀTIMA**

24/08/2010 18.15

«Recordo debats filosòfics sobre "per què volem transformar la societat" i, òbviament, haver de quedar un altre dia per decidir "com podem transformar-la"; preguntar-te si algun dia potser hauries de cobrar una mica pel que fas; sentir que un nen ha canviat cap a millor des que ve al cau; rebre algun tímid "gràcies" del pare maco del nen en qüestió.» **LUANA**

L'IGNASI està escrivint

«Fem el que el cor ens dicta. Llàstima que la gent d'avui ja no sap veure res més que els diners i els objectes. Però no estem ni estarem en vies d'extinció; resistirem.»

Enviar

2.5 Voluntariat i casal de joves

Ho diu un dels testimonis: «I tot plegat a canvi de no-res. Res de material. Perquè el que realment compta és acabar aquella excursió tan ben planificada i veure com els nens riuen, s'expliquen anècdotes, han crescut, han guanyat experiències, i es retroben amb unes famílies agraiades pel teu esforç. Això no té preu.»

La recompensa no la podem buscar a les butxaques. Formar part d'això va més enllà.

Amics

241 amics

Veure'ls tots

Santiago

Mònica

Ariadna

Amaia

Pere

Ricard

Mercè, de l'esplai Amunt

Mur

Informació

Fotos

La **Mercè** s'ha unit al grup **Jo també pringo les tardes de dissabte**

235 fans

La **Mercè** ha escrit

Recomano a tots els joves del món que s'associïn, que obrin nous espais, perquè s'ho passaran d'allò més bé, aprendran un munt de coses i veuran la vida d'una altra manera.

Enviat el 13 de gener

En **Joan** ha escrit

Tota una vida d'escolta.

Enviat el 25 de gener

En **Santiago** ha escrit

El pas pel casal de joves ha estat la millor experiència de la meua vida, m'ha ensenyat una altra cara del meu temps d'oci i quan hi penso continuo vivint moments inoblidables.

Enviat el 18 de febrer

La **Paula** ha escrit

La manca de locals és una problemàtica per als joves voluntaris.

Enviat el 3 de març

Cada joc, cada activitat, cada trobada compartint temps i objectius tenen una raó de ser, un fons pedagògic que esdevé un pas més en el creixement personal de nens, joves i adults.

3. Campaments, sortides i diversió

Les colònies i els campaments són la culminació de tot un curs, dies de convivència plens d'experiències èpiques i d'aventures, però també d'una quotidianitat diferent! La intenció, els jocs de nit, les excursions. Alguns plors dels petits que s'enyoren. Alguns mals de panxa de nervis. Algunes bromes inevitables. Dificultats imprevistes que faran riure un cop les hàgim superades. Aquella ruta que marca per sempre, aquella caca de vaca en el lloc menys oportú, les aventures inesperades, la piqueta mal clavada perquè hi ha una pedra just sota la tenda, els isards a la distància... «L'esplai i el cau no es poden explicar, s'han de viure!!», diu la Marta, una exmonitora. I té raó. És una intensitat difícil d'explicar, i molt emocionant de descobrir en primera persona.

3.1 Èpica i aventura

3.2 Cançons i contes

3.3 Val més riure...

3.4 Rutes, natura i país

3.5 Anècdotes i...

3.1 Èpica i aventura

El record de les vivències als caus, esplais i casals de joves dura per tota la vida. Qui se n'oblida, d'aquell bivac? O d'aquell ràpel? Del raid sense monitors? De l'arribada a Núria des d'Ulldeter i de la sopa calenta? O del cim que sembla que és tan a la vora, però al qual costa tant d'arribar! I del monitor que cada mitja hora va dient: «Vinga, que ja hi som!». O de les sorpreses que et té preparada la natura, en forma d'algun animal inesperat, d'una pluja inoportuna o d'un paisatge que et marcarà per sempre. Sobretot, perquè ho vius envoltat de tots aquells amics.

21/07/2010 21.08

«A mitja ruta d'Ulldeter a Núria un toro ens va començar a perseguir. Va ser un caos, tothom fugint, fins que amb les motxilles a l'esquena vam poder saltar uns filferros que tancaven el camp. Ufff!» **LAIA**

18/07/2010 13.57

«Qualsevol joc a la nit és superatractiu. Només el fet de sortir amb les lots, els nervis i el misteri que implica la foscor, ja és una aventura. I aquest terreny és, pràcticament, exclusiu dels caus i esplais.» **JUANJO**

30/06/2010 23.03

«Em va picar un insecte, se'm va infectar i se'm va inflar el braç. Se'm van endur a l'hospital i cap a casa, a Barcelona, cinc dies abans que acabés la ruta pel Montsec! Llàstima, perquè estava a punt de lligar!» **PERE**

14/04/2010 17.35

«;D Us donaré un punt de vista més del perquè de tot plegat. Perquè això, des de fora, no se sap. Els esplais i els caus són una agència matrimonial encoberta. Sí, quan no hi ha nens, es fan sopars i trobades en què els monitors i les monitores solen intercanviar les seves "experiències". Per això sempre somriuen tant!» **ORIOL**

Comparteix experiències en un dels grups o crea el teu. Fes xarxa!

Amics

1.972 amics

Veure'ls tots

Andrea

Josep

Francesc

Jaume

Berta

Carlota

Uneix-te als nostres grups

Mur

Informació

Fotos

La **Núria** ha creat el grup **Jo també he caigut dins la latrina**

La **Cristina** s'ha unit als grups **Jo també m'he perdut i he fet camp a través** i **Jo també robava menjar de la tenda d'intendència**

L'**Evelyn** s'ha unit als grups **Jo també he explicat batalletes de campaments** i **Jo també m'he picat el dit amb una pedra clavant piquetes**

La **Laura** s'ha unit als grups **Jo també he viscut la bona vida d'intendenta** i **Jo també he fregat la roba en una pedra**

En **Martí** ha escrit
Jo també he fet bivac!!!
Enviat el 28 de setembre

La **Mireia** ha escrit

La foscor, les lots, els sorolls de passes i corredisses enmig del silenci. Què serien els campaments sense els jocs de nit? Els millors eren el pi, el caçador, el xiulet, la fuga d'Alcatraz, les cabanes, el cluedo, la sardina, el macarró, la caça de l'ós, la bandera, la frontera... I s'hi podia jugar a qualsevol lloc!

Enviat el 30 de setembre

Mur

Informació

Fotos

En **Mateu** ha escrit

A l'esplai una mica sí que hi vaig lligar. La combinació de l'explosió hormonal i les vivències que et faciliten els esplais són un còctel molt fecund per als amors... i els desamors. Bé, i perquè sóc un tio genial!!! :)

Enviat el 3 d'octubre

En **Lluc** ha escrit

Em va tocar fer de *Blanc de neu amb les set enanes* en una obra al carrer, que vist en perspectiva, sona molt engrescador, però vaig passar la vergonya de la meva vida...

Enviat el 4 d'octubre

La **Sílvia** ha escrit

El cau no tenia recursos i les tendes tenien història: aquelles canadenques de blau descolorit i taronja gastat, plenes de sargits... Les nits que bufava vent, semblava que haguéssim de sortir volant! Però..., i la memòria de les aventures viscudes que s'amagava en cada tenda vella?

Enviat el 8 d'octubre

Vídeo

25 vídeos

Veure'ls tots

Com un bidó d'aigua foradat pot esdevenir el protagonista d'un joc de pistes.

3.2 Cançons i contes

«Cada dia és un nou pas; cada nit, un nou repòs; cada gota de rosada, nova frescor. Potser amb el crit, potser amb les mans, obrirem pas, farem un cant que vibrarà i es farà gran com el dia que creix a cada instant.» I també: «Sigueu lliure i camina cap a l'estel que vulguis guanyar. No pensis en el que els altres et diran. Deixa que la pluja mulli els teus cabells daurats, petites gotes fredes tremolant.»

CANÇON

1r-40 punts
2n-30 punts
3r-20 punts
4t-10 punts

1

2

LA VALL DEL RIU VERMELL

Laura | 4 de juny de 2010

Coqui ja no pot retornaaaar, espero algun dia poder reviure amb tu. Quan la lluna s'amagui, i el sol recorri el món, tots els arbres moriran per néixer altre cop, en un món ple de guixos de colors!!!

Coia | 26 de juny de 2010

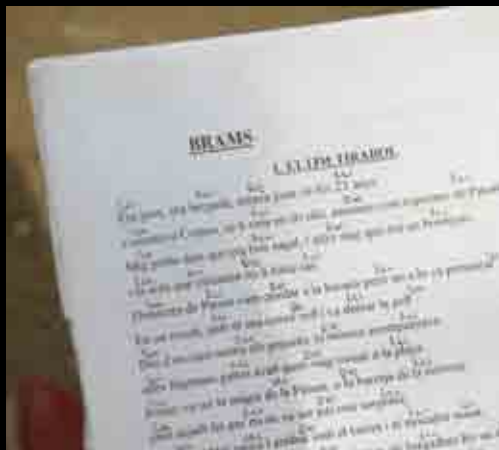
Fa uns anys el meu agrupament va celebrar el 50è aniversari i vam gravar un CD amb cançons fetes per nosaltres mateixos!!! A cada campament escrivíem un himne propi, amb detalls de cada nen i monitor, i recordar-los et fa posar nostàlgic i, alhora, petar de riure.

«La vall del riu vermell», «El bandoler» o «Que tinguem sort», de Llach, en versions dels petits i dels grans.

«Al vent» en versió rockera.

Cada campament té la seva banda sonora, amb acompanyament de guitarra i versions cantades, xiulades i coreografiades. Quina recordeu?

3.3 Val més riure...

Riure dels acudits, però també de les ocurrencies, de les anècdotes inesperades, d'aquella caca de vaca inoportuna, del monitor més graciós. I també del nen o la nena trapella, o de la versió d'aquella cançó, una mica diferent de la real...! O dels moments que no feien gràcia quan els vivíes, però que, quan els pots explicar, no pares de riure.

[Redactar](#)[Rebutts](#)
[Enviats](#)
[Esborranyes](#)
[Correu brossa](#)
[Paperera](#)[Contactes](#)
[Tasques](#)
[Més](#) ▾

● Sònia

convida un amic

El món de la latrina

[<< Tornar a rebuts](#)[Arxivar](#) | [Correu brossa](#) | [Eliminar](#)[Moure a](#) | [Etiquetes](#)[Més accions](#)[Posterior >>](#)

Anècdotes escatològiques, un gran clàssic...

Rebutts | x

★ ● Sònia per a Guillem [mostrar detalls](#) 17.38 (fa 13 hores) [Repondre](#) ▾

Els últims anys ja no fem latrines, perquè ningú no hi va per culpa de les mosques, que no es belluguen d'allà. I, quan anem al poble, els pobres del bar ja cal que es preparin: es fa una cua de quilòmetres al lavabo.

[Repondre](#) [Reenviar](#)

★ ● Mònica per a Sònia

Quan vam arribar a Ulldeter ja era fosc. En plantar les tendes, no vaig veure una tifa de vaca i hi vaig ficar la mà de ple. Quin fàstic! Sort que hi havia el riu a la vora i la vaig poder rentar ràpid...

★ ● Inés per a Sònia

Vam arribar enfangats fins al coll d'una excursió i ens vam llençar a la piscina!

★ ● Cesc per a Sònia

Recordo un campionat de monitors de flams xuclats amb les mans lligades.

★ ● Gerard per a Sònia

De matinada em van venir moltes ganes d'anar al «lavabo» (de ruta, fèiem un forat a terra i ja està). Però amb la foscor em vaig despistar i ho vaig fer al costat de la tenda, tapant la caca només amb una mica de paper! Al matí, quan ens vam despertar, tothom preguntava qui havia estat! Li van carregar el mort a un altre i jo no vaig dir res...

★ ● Asier per a Sònia

M'encantava despertar tothom posant-los a tot drap el «Bon dia» d'Els Pets.

★ ● Annacris per a Sònia

En els meus primers campaments, les latrines em feien tanta angúnia que vaig estar vuit dies sense anar de ventre. Estava a punt de rebentar!

[Repondre](#) [Reenviar](#)

18/02/2010 16.24

«L'altre dia, una amiga "pija" –ho reconec– em va confessar que, vist el panorama actual, pagaria el que fos perquè el seu fill de set anys (que practica esquí i equitació) fos un adolescent "rasta", amb una cultura de valors assumida i un amor a la vida que molts adolescents d'avui desafien.» **JOAN**

24/03/2010 21.52

«A la nit pot passar de tot. Et pots despertar empastifat de pasta de dents, de pintura o de sabó, i mai no saps si són altres nens o els monitors, que a vegades són els més enjogassats, i es vengen de quan els ho feien a ells.» **PILAR**

24/03/2010 23.24

«Ens preparen "túnel del terror" i ens expliquen històries de por, però, per sort, la majoria de vegades les disfresses són patètiques i acabem fent-nos un tip de riure.» **ALEX**

26/05/2010 10.21

«Per motivar els nens a anar de ventre, a vegades pengem una cartolina i fem una competició a veure qui fa més "trunços". Això els motiva i els fa passar la vergonya.» **ALBERT**

12/04/2010 17.12

«M'agrada jugar al "dia al revés": ens aixequem i sopem, i esmorzem abans d'anar a dormir. O al "dia guarro": et poses la roba més bruta, has de menjar amb les mans, et tires ous i pintura al cap... Quines ganes de dutxar-nos!» **CECÍLIA**

16/04/2010 18.29

«L'última nit sempre fem un xou. Els monitors ens fan alguna cançó, i els nens fem obres de teatre, o stripteases de broma... I el millor és que hi ha patates.» **XAVIER**

18/04/2010 09.23

«M'encanta el joc de l'espelma. Et posen per parelles i fas torns de matinada vigilant que l'espelma no s'apagui. I tens una hora sencera per parlar i fer-te amic d'un company, durant la nit.» **EMMA**

L'Anna està escrivint ✍

«Els monitors més atrevits es banyen al riu despullats. Els nens ens en riem, d'ells, però crec que no els afecta gaire.»

Enviar

3.4 Rutes, natura i país

Sortides, travesses, acampades, visites, trobades. Amb les excursions, els caus i els esplais ofereixen una oportunitat única de conèixer el país des de ben petit, d'aprendre a respectar-lo i a estimar-lo. I tot, d'una manera diferent: fent cims, descobrint llacs, dormint en pobles, parlant amb la seva gent... I observant des de la distància els isards i els aligots!

Velles xiruques, quantes hores passades...

L'esforç d'arribar al cim

[Mur](#)[Informació](#)[Fotos](#)

En **Marc** s'ha unit al grup **Quins cims has fet amb el cau? Quines sortides recordes més?**

97 comentaris

[Veure'ls tots](#)

La **Meritxell** ha escrit

El Puigmal, quan tenia onze o dotze anys. Ens va caure pedra, aigua i boira un 25 de juliol. Al·lucinant l'olla gegant de xocolata calenta que ens van preparar els intendants. Una companyia que no he trobat en la meua vida, impossible d'oblidar. La muntanya és una gran mestra de valors com la constància, l'esforç, no rendir-se i lluitar per aconseguir el que es vol!!!

Enviat avui a les 16 h

Amics

524 amics

[Veure'ls tots](#)

Verònica

Sofia

Julià

Hèctor

Ignasi

Enric

En **Xavi** ha escrit

Recordo sobretot dues rutes: la volta a Menorca en bicicleta durant dotze dies –senzillament brutal– i la travessa per Aigüestortes des d'Espot fins a Vielha.

Enviat avui a les 18:34

La **Núria** ha escrit

Bissiberris, des del cantó de Caldes de Boi.

Enviat avui a les 23:12 h

El camí és el veritable viatge. El que es coneix quan vas a alguna banda amb els companys acaba sent més enriquidor que l'estada al destí final.

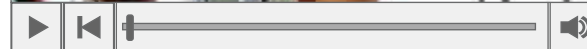

3.5 Anècdotes d'intendència

I què dir d'aquells purés, les sopes, la truita de patates? O del pa amb melmelada dels esmorzars?! I les invencions i inspiracions de l'intendent de torn o l'instint de «supervivència» amb allò que queda al rebost?! Quin intendent no ha fet barreges «que ni el Bulli»? Els sopars que de vegades s'endinsen en la nit. La sopa calenta que sempre és benvinguda en les nits fresques de l'estiu al Pirineu.

GAUDIR O SOBREVUIURE

Oriol | 8 de gener de 2010

Fent de cuiner en uns campaments per als llops vaig aprendre a trencar ous de quatre en quatre. Quantes demostracions que n'he fet posteriorment!

Quim | 24 d'abril de 2010

El millor era l'últim dia, l'esmorzar. Hi havia les sobres de tots els esmorzars, i tenies croissants, cereals, pa amb melmelada, Nocilla, llet, suc, xocolata... Era un esmorzar «pantagruèlic».

El menjar potser no és el millor dels campaments, des del punt de vista de la qualitat o la varietat, però dóna molt de joc i no és fàcil d'oblidar.

La clau es troba a fer-se molt amic dels cuiners i les cuineres, des del primer dia!

Redactar

[Rebuts](#)
[Enviats](#)
[Esborrany](#)
[Correu brossa](#)
[Paperera](#)[Contactes](#)
[Tasques](#)
[Més](#) ▼

● Cristina

convida un amic

Plats favorits o odiats

<< Tornar a rebuts | Arxivar | Correu brossa | Eliminar | Moure a | Etiquetes | Més accions | Posterior >>

Truita de patates, macarrons amb tomàquet, pèsols amb pernil... Rebuts | x

☆ ● **Cristina** per a Ricard, Rita, Alexandra [mostrar detalls](#) 14 d'abril de 2010 Repondre ▼

Jo portava raviolis de llauna... Però també m'agradaven, i em cruspia, les croquetes de formatge, que amb els anys he descobert que calentes són més bones.

Repondre Reenviar

☆ ● **Ricard** per a Cristina

Odiava els cigrons i el puré de patates, i els meus plats preferits eren els macarrons i el menú de sopa i frankfurts per sopar...

☆ ● **Belén** per a Cristina

No podia amb la mantega amb sucre per berenar. I si era mantega amb cacau en pols, pitjor.

☆ ● **Alexandra** per a Cristina

He avorrit els esmorzars de pa amb mantega i melmelada durant la resta de la meva vida.

☆ ● **Glòria** per a Cristina

És curiós, però enyoro el menjar porqueria de l'últim dia de campaments, quan a la nevera queda tonyina, tomàquet, carbassó, patata, ous, ceba... i decideixes ajuntar-ho tot! Sembla impossible que allò es pugui menjar, i segur que, si a casa t'hi obliguessin, no ho faries. Però allà funciona!

☆ ● **Salvador** per a Cristina

Una vegada vam tenir d'intendent un noi que treballava de cuiner, i van ser els millors campaments!

☆ ● **Mario** per a Cristina

El meu "kit" de supervivència és llet condensada, cacauets, barretes energètiques, plàtans... i tot allò que doni energia per seguir caminant!

Repondre Reenviar

Redactar

[Rebuts](#)
[Enviats](#)
[Esborrany](#)
[Correu brossa](#)
[Paperera](#)[Contactes](#)
[Tasques](#)
[Més](#) ▼

● Cristina

convida un amic

Plats favorits o odiats

<< Tornar a rebuts | Arxivar | Correu brossa | Eliminar | Moure a | Etiquetes | Més accions | Posterior >>

Llom o bacó? Codonyat o xocolata? Tomàquet o crema de llet? Rebuts | x

☆ ● **Nil** per a Cristina [mostrar detalls](#) 13.34 (fa 6 hores) Repondre ▼

Els pitjors records són uns entrepans congelats d'una Setmana Santa, i també unes hamburgueses que els van quedar del tot crues. Sort que era fosc i no vèiem el que menjàvem.

☆ ● **Aina** per a Cristina

El primer dia sempre toca puré de patata i frankfurt, i una vegada estava tan salat que vam acabar les existències d'aigua.

☆ ● **Mariona** per a Cristina

Moltes vegades s'acaba el gas a mig fer el dinar, i acabes menjant, mort de gana, a les cinc de la tarda.

☆ ● **Bernat** per a Cristina

Per poder repetir de coses que tothom vol, com la xocolata, ens fan preguntes de cultura, com per exemple saber les capitals dels països.

☆ ● **Ernest** per a Cristina

Els menús són bastant «vegetarians», perquè sempre hi cauen herbes del bosc, a dins del plat. I, quan ets allà, no és qüestió de semblar llepaflis; tot t'ho acabes empassant.

☆ ● **Inés** per a Cristina

A cada campament hi ha algun plat estrella, que te'l trobes fins i tot a la sopa. O han comprat massa olives i cada dia en toquen, o es van passar amb la tonyina i a cada plat hi ha tonyina...

☆ ● **Carles** per a Cristina

Em van dir que em tocava xocolata i em van donar una pastilla d'Avecrem crua. Ecsss!

Repondre Reenviar

4. Famílies

Ai, la imprescindible relació amb els pares i les mares dels nens! Amb alts i baixos, però sempre buscant la seva implicació, que entenguin, comparteixin i, si pot ser, s'impliquin en l'esplai i l'agrupament. Que vagin a les reunions, als consells de pares i mares, a algunes sortides... Encara que de vegades se'ls deixi «en calces i sostenidors»! En els últims anys, tot i que sempre hi ha pares que ajuden, es comença a notar la presència de pares més patidors, que assumeixen amb dificultat el risc, que pretenen controlar-ho tot, i a alguns els campaments se'ls fan massa llargs.

4.1 Del patiment i el risc...

4.2 Orgull de pares

4.1 Del patiment i el risc a la confiança

És bàsic que hi hagi confiança. Els monitors s'estimen els nens, són com una mena de germans grans, i els pares han d'aprendre a deixar anar els seus fills, a veure l'aventura que viuran com una experiència de creixement. L'enyorança d'uns i altres acabarà reforçant-ne els vincles.

22/4/2010 15.34

«És molt gratificant quan, en tornar dels campaments, ve un pare a donar-te les gràcies per la feina feta i saps que t'ho està dient amb tota sinceritat.»

TATIANA

22/05/2010 16.21

«Fa uns dies vam fer una reunió molt important amb els pares de l'esplai. N'estàvem farts que se'ns tractés com si fóssim aparcadors de nens; no valoraven gens la nostra feina. Els pares venien a l'esplai, obrien el cotxe, deixaven baixar el nen i marxaven.» **MAR**

23/05/2010 16.32

«Hi ha pares un pelet histèrics, que ens confien els seus fills (almenys ens els deixen cada setmana), però que notes que desconfien de nosaltres. Que s'aclareixin.» **LLUÍS**

24/07/2010 17.08

«A les reunions els pares fan una mena de preguntes que a vegades se t'escapa el riure. Estan menys preparats ells que els seus fills per estar uns dies sense veure's.» **ESTEVE**

La MIREIA està escrivint ✎

«Sempre hi ha coses que fan desistir (sovint, també, "lo" pesadets que són alguns pares!!!).»

Enviar

4.2 Orgull de pares

Són més o menys explícits, però el sentiment molt majoritari de pares i mares és d'orgull i respecte per la feina que fan els caps i monitors. Veuen que són ells, des de la diversitat de formes, els que asseguren el bon funcionament i la correcta educació en el lleure dels seus fills. I així els ho reconeixen!

Nena, monitora i, ara, mare de dos follets.

Amics

398 amics

Veure'ls tots

Sergi

Sebastià

Jaume

Anna

Pere

Dídac

Enaltir la feina dels joves

Mur

Informació

Fotos

En **Ferran** ha escrit

Els pares noten que un infant que ha anat de campaments no és igual que un que no hi ha anat.

221 comentaris

La **Marta** ha escrit

Ens van fer quedar en calces i sostenidors, les mares, i en calçotets, els pares. Morts de vergonya, esperant que als fillets els passés l'atac de riure!

Enviat el 25 d'octubre

La **Mònica** ha escrit

Caps i monitors fan una feina admirable: són un deu!

Enviat el 27 d'octubre

En **Marçal** ha escrit

L'inconvenient: l'excursió de pares. Un cap de setmana en una casa de colònies (o casa dels horrors) i et sotmeten a tota mena de tortures. Ells en diuen gimcana... Un autèntic suplici!

Enviat avui a les 20 h

La **Núria** ha escrit

La meva filla ja ha fet la metamorfosi de nena a monitora, i jo me'n sento molt orgullosa.

Enviat avui a les 23 h

5. Epíleg

Redactar

[Rebutis](#)[Enviats](#)[Esborranyis](#)[Correu brossa](#)[Paperera](#)[Contactes](#)[Tasques](#)[Més ▾](#)

● Carles

convida un amic

Carles Capdevila: Una crida a la reflexió

Enviar

Guardar

Descartar

Per a

Els que teniu aquest llibre entre les mans

Còpia Cc

Pares i mares

Assumpte

Voluntaris, amateurs, apassionats i divertits

Escena 1

La nena té set anys i és el primer cop que se n'anirà dotze dies de campaments. Els pares s'aguanten la llagrimeta a peu d'autocar, i veuen una mare que no resisteix l'emoció i plora desconsoladament just quan ja han marxat tots. No la reconeixen dels dissabtes a la tarda.

—De qui ets mare, tu?

—Sóc la mare d'un monitor. És tan despistat... Ho perd tot.

Els pares esclaten a riure, per no plorar de por. Efectivament, aquesta aventura educa els nens i educa al mateix temps els monitors, que assumeixen responsabilitats, i així es fan grans. El monitor que a casa no troba els mitjons tornarà d'aquí a dotze dies molt més madur. No haurà perdut ningú, haurà guanyat en confiança, i sa mare haurà après a confiar en ell. Patir, sempre patirà, però entre un jove que corre el risc saludable d'educar criatures i el que corre el risc de no tenir cap il·lusió ni projecte, els pares sabem què triem.

Escena 2

La nena ja té catorze anys. Aquest any, el seu germà de set entra a l'esplai, però encara en té un altre de més petit, de dos anys.

—Quan el petit entri, d'aquí a cinc anys, tu ja no hi seràs. No coincidireu mai —li diu el pare.

—Com que no? No veus que seré monitora?

La convicció i naturalitat amb què ho deixa anar, ofesa pel fet que hagués oblidat aquesta opció, emociona el pare. En aquell instant sent amb tota la lucidesa que haver rodejat la filla de joves monitors amb valors i amb tanta alegria transmetent-los és una inversió a llarg termini, però que acaba donant rèdits. No hi dóna més importància perquè no vol espatllar el moment, però el dia que es confirmi que la gran ja és monitora, se sentirà orgullósíssim de la feina feta. I començarà a patir per si és prou responsable. I potser plorarà a l'autocar i tot.

[Posterior>>](#)

Carles Capdevila: Una crida a la reflexió Amb els cinc sentits

[Redactor](#)

[Rebutis](#)
[Enviats](#)
[Esborrany](#)
[Correu brossa](#)
[Paperera](#)

[Contactes](#)
[Tasques](#)
[Més](#)

● Carles

convinda un amic

[<<Anterior](#)

El màxim interès, desinteressadament

Allà on hi ha voluntaris hi ha, és clar, voluntat. El nostre país és ple d'aficionats que treballen amb eficàcia. Als que ho fan en l'educació en el lleure m'agrada dir-los educadors amateurs. No només pel fet que sovint no cobren. Sobretot per l'arrel genuïna de la paraula. L'amateur s'estima el que té entre mans. De l'esforç que fas sense cobrar en diuen *desinteressat*, però en realitat el fas amb el màxim d'interès: t'interessa molt que allò funcioni. Perquè no és una simple afició: t'hi va la vida.

Els voluntaris fan una doble feina: la que veiem, i la que no es veu, la de fer-nos guanyar confiança en el futur. Cada vegada que algun voluntari, amb el seu esforç i talent, fica la banya en un problema de la societat i el resol fa quedar fatal els catastrofistes, que perden arguments per justificar el seu passotisme. Demostra que tot està per fer, però que tot és possible.

Educar en el lleure i amb els cinc sentits

Quinze anys fent de pare m'han ensenyat quatre coses elementals. Tantes com fills he tingut.

1. Cada nen és diferent dels altres. És obvi, però te n'adones quan en tens més d'un, compares i descobreixes que cadascun necessita que t'adaptis a ell, que el coneguis, per poder educar-lo. Per això defenso l'educació en el lleure, perquè s'agafa el temps necessari perquè els educadors s'estimin els nens, els abracin, els entenguin.

2. Les teories estan molt bé, però això d'educar demana pràctica. I exigeix que aprenguis a relativitzar. A casa, amb el primer fill, vam comprar un termòmetre per a banyeres de nadó; amb el segon, hi posàvem el colze, i a partir del tercer, hi posàvem el nen. Per això defenso l'educació en el lleure, perquè tracta la canalla individualment, però dins d'un grup, i les petites obsessions es relativitzen per a un bé comú. Estan menys carregats de manies.

3. *Educar* és una paraula tan gruixuda que a vegades ens acomplexa, ens sembla una responsabilitat tan gran que ens fa por. I perdem naturalitat i alegria. Per això defenso l'educació en el lleure, perquè manté l'espontaneïtat i les ganes de divertir-se, perquè no necessita cap manual d'autoajuda per entendre que la felicitat s'aconsegueix amb l'esforç, que l'autoestima s'alimenta de la feina ben feta, que la gent activa i alegre viu més i viu millor.

4. Educar requereix il·lusió, vocació i passió. Educar és massa important per permetre't el luxe de desanimar-te. L'educador ha de ser optimista i inconfornista. I, mentre eduques, aprens. Per això defenso l'educació en el lleure, perquè el cicle en què es mouen els joves voluntaris és el de l'educació contínua, permanent. Perquè són els més moderns, els que es troben a menys anys de distància de les criatures,

[Redactor](#)

[Rebutis](#)
[Enviats](#)
[Esborrany](#)
[Correu brossa](#)
[Paperera](#)

[Contactes](#)
[Tasques](#)
[Més](#)

● Carles

convinda un amic

Carles Capdevila: Una crida a la reflexió

Entusiasme sospitós

Som en un país abstencionista i desencantat, on se suposa que els joves han d'estar desmotivats. Que alguns d'ells es dediquin a educar la nostra canalla de franc i amb tant d'entusiasme és molt sospitós.

Són uns éssers estranys d'entre 18 i 25 anys que es fan dir monitors d'esplai, o caps d'agrupaments. Els reconeixereu perquè pringuen totes les tardes de dissabte als caus muntant gimcanes, perden els caps de setmana fent excursions i malgasten la Setmana Santa sencera i quinze dies de juliol anant de campaments. I tot sense cobrar res i amb una passió que no pot ser bona per a la salut.

La broma fa dècades que dura, i no són quatre sonats, es tracta d'uns quants milers. S'ha procurat fer burla d'ells com a xirucaires idiòtitzats, se'ls ha fet saber que s'han acabat les utopies i que la gràcia d'avui dia és ser famosos, però ells insisteixen que no. Són especialment pesadets amb la idea d'anar a la muntanya i educar en el lleure, assumeixen responsabilitats i ens donen

llicons als pares sobre coses tan antiquades com desconnectar, conviure i madurar. I a sobre se'ls veu feliços, i —el que és pitjor— a la canalla que cuiden, també. Això els fa poc integrables a la societat, perquè el que es porta és no fotre res i fer cara d'estressat, i no pas passar-te el dia organitzant coses amb un somriure.

L'administració els dona l'esquena i els nega el dret a fer servir les escoles públiques (perfectament desaprovechades els dissabtes) per intentar que s'ofeguin en petits locals d'entitats que sovint són literalment uns caus, però ni així pleguen. Els mitjans de comunicació tenim a punt el protocol del línaxament mediàtic i exigència de responsabilitats a la mínima que algun grup es perd al bosc, però ells allà, valents.

Les tècniques de captació de nous membres són

terriblement sofisticades. Per culpa d'un mètode estranyíssim anomenat *seguir l'exemple* (oi que sona carca?), molts nens d'esplai s'acaben assemblant als seus monitors, i volen ser castellers, diables o voluntaris d'oenagés. I com que el moviment es renova, costa etiquetar-los de gent poc moderna, perquè viuen al dia i s'adapten als nous temps.

Si almenys tant d'esforç fos al servei d'una secta destructiva, s'entendria, i algun actor de Hollywood els donaria suport. Però no, no són cap secta i la seva voluntat és totalment constructiva (ai, uix, quin concepte més passat de moda). Són tota una anomalia en els ambients derrotistes i les societats decadents. Algú els hauria d'aturar abans que se'ls acudeixi canviar el món de veritat. ■

i són alhora els més clàssics, perquè no els fa res mantenir tradicions que sempre han funcionat.

Aquestes quatre coses elementals requereixen tenir ben desperts els cinc sentits, quan treballes amb criatures.

a) Sentit comú

Educar deu ser una cosa semblant a espavilar els marrecs i frenar els adolescents. Just al contrari del que fem molts pares d'avui: no és estrany veure nanos de quatre anys

[Posterior>>](#)

[Redactar](#)[Rebutis](#)
[Enviats](#)
[Esborranyis](#)
[Correu brossa](#)
[Paperera](#)[Contactes](#)
[Tasques](#)
[Més ▾](#)

● Carles

convina un amic

Carles Capdevila: Una crida a la reflexió

Amb els cinc sentits

[<<Anterior](#)

amb cotxet i xumet parlant pel mòbil, ni tampoc no ho és veure'n de catorze sense hora de tornar a casa.

De forma natural, intuïtiva, fundacional, caus i esplais es dediquen a cultivar el menys comú dels sentits: per això eduquen la canalla des que ha après a anar amb bicicleta fins que demanarà la moto. I el procés continua, perquè, quan s'acosta la majoria d'edat, toca canviar de rol, i tot recomença.

La canalla sempre necessitarà el mateix: temps per jugar, per avorir-se, per fer amics, per viure aventures, per aprendre dels errors, per agafar distància dels pares. Temps per créixer al seu ritme.

b) Sentit del ridícul

—I on es banyaran? —fa la mare.

—Al riu —respon el monitor.

—Hi haurà aigua calenta? —insisteix ella

—Depèn de si fa gaire sol —li aclareix ell.

Sovint una reunió de pares d'esplai o agrupament és això: jovenets educant pares, demanant-nos que els nostres fills no siguin tan llepafils amb el menjar, o que no els amaguem el mòbil a la motxilla, perquè la gràcia és que s'enyorin una mica. Això també és fer-se gran.

En ple segle XXI només uns campaments garanteixen una desconnexió del tot saludable. Per als pares, dotze dies sense tenir notícies («Només us trucarem si alguna cosa va malament») vol dir dotze dies mirant fixament el mòbil suplicant que no soni, que no passi res. Per a la canalla, són dues setmanetes aturant el temps, sense xarxes virtuals, tocant de peus a terra, mullant-se si plou, conscients que allà on són tot és de veritat.

c) Sentit del deure

Ser responsable no vol dir ser avorrit. Als esplais i agrupaments, tothom hi assumeix alguna responsabilitat. Cada dissabte. Per Setmana Santa. Als campaments.

—I no et lliga molt, portar els fills a l'esplai? No t'hipoteca els caps de setmana?

—et diuen els altres pares.

Sí, tenir canalla et lliga: això ho té. No és l'única cosa que et fa, però, efectivament, se't gira feina. Caus i esplais són espais de compromís mutu. Tu et lligues a fer de monitor, el meu fill es lliga a venir cada dissabte, jo em lligo a portar-lo i a recollir-lo. Tothom ho fa de gust, i tot lliga.

El sentit del deure dels joves voluntaris fa que es moguin per adaptar-se als nous temps. Potser alguna classe mitjana del país abandona aquests espais perquè ha

[Redactar](#)[Rebutis](#)
[Enviats](#)
[Esborranyis](#)
[Correu brossa](#)
[Paperera](#)[Contactes](#)
[Tasques](#)
[Més ▾](#)

● Carles

convina un amic

Carles Capdevila: Una crida a la reflexió

descobert les bondats de la segona residència i no vol que una activitat dels nens «els lligui». En canvi, els nens i les nenes nouvinguts, d'altres països, amb temps lliure, amb pares que no poden estar gaire per ells, troben en caus i esplais l'escenari ideal per integrar-se. I els monitors i caps compleixen aquesta suplència social, aquesta missió tan important per a la convivència, aquest encàrrec que no és gens fàcil, amb l'alegria i la vitalitat de sempre. Per a això hi són.

d) Sentit moral

Molts pedagogs estan cansats dels pares que els demanem la recepta màgica per «inculcar valors». Papanates com som, a vegades els pares busquem unes boletes d'homeopatia que facin els nostres fills solidaris, generosos, bona gent.

Allà on hi ha joves voluntaris hi ha valors. Hi ha moral. Perquè s'ha de tenir molt valor i molta moral per sacrificar les teves vacances assumint el risc d'emportar-te canalla a la muntanya. I més en una societat que castiga el risc, en una societat en que els mitjans de comunicació busquen la condemna fàcil i el linxament quan alguna cosa va malament.

La capacitat de desafiar les dificultats amb un somriure els fa imparables, perquè no els calen copets a l'esquena per tirar endavant. Saben on van, i hi arribaran.

e) Sentit de l'humor

Un pare és un individu obsessionat perquè el seu fill aprengui a caminar i a parlar. I, quan ho ha aconseguit, es passa el dia dient-li que segueix i que calli.

Tant és així que la societat actual considera *belluguet* com un defecte. «El meu nen és un *belluguet*», diuen alguns amb posat d'angoixa. Els nens han vingut a aquest món a bellugar-se, a experimentar. I els pares hem de saber trobar l'humor necessari per deixar-los moure.

El fet més admirable, més revolucionari i més provocador del voluntariat jove és el bon humor. En català sovint humor i moral són sinònims. «Avui no estic d'humor.» Has de tenir humor per anar quinze dies a la muntanya amb quinze marrecs de set anys.

Els països petits i actius, com el nostre, tendeixen a desenvolupar el sentit de l'humor com a eina de supervivència. Les entitats i associacions que tenen causes més nobles entre mans també troben refugi en el bon humor, en l'optimisme com a mètode. Aquí ningú no confon humor amb frivolitat o banalitat. Les coses més importants poden i han de ser les més divertides. Per això la nostra xarxa social continua ben viva. I per molts anys!

Carles Capdevila